

UKÁZKA Z KNIHY K. F. - MEDITAČNÍ PRŮVODCE ROKEM (PODTITULY ALCHEMICKÁ PROMĚNA BĚHEM ROKU; PŘILADĚNÍ NITRA K PÍSNÍ ROKU), Vydalo nakl. MALVERN Praha.

Karel Funk

1. Každé roční době vládne jedna vysoká kosmická bytost, která v pozadí iniciuje a proniká veškerý kosmicko-zemsko-přírodní život v oblasti, kde je právě jí odpovídající roční doba. To vše má souvislosti až do lidské úrovně. Letní přírodní procesy jsou zpoza clony duchovních světů řízeny archandělem Urielem. Ten, na rozdíl od jarního archanděla rozpuku a čistých ideálů, Rafaela, pomáhá člověku k pevnosti a realizaci ideálů, přináší inspirace světových duchovních myšlenek a možnost sebekritického rozpoznání našich vnitřních obsahů.

Má nabádavý pohled. Proniká jím z výšin letního nebe jak do zemských hlubin, tak do lidských srdcí. Hlubiny Země se pod jeho pohledem zachvívají. I naše duše by se asi zachvěla, kdyby byla vnímavá k tomu, na co vše jí může bedlivý zrak Urielův poukázat. Jeho duchovní postoj či pohled je napomínající, nabádající, ne však našim lidsky povýšeným či káravým způsobem. Urielův letní plamenný zrak odhaluje vše nesprávné, poukazuje ke všemu, co má být napraveno, zčistěno, prohloubeno. Jeho lehký záchvěv můžeme snad občas zachytit v letní náladě, jen jsme nevěděli, z jakého zdroje tato nálada pramení.

Co člověk ze sebe mentálně vypařil svou pýchou, nenávistí, výbuchy vášní, krutostí k říši zvířecí, rostlinné i lidské, bezohledností k Matce Zemi, to vystoupilo do astrální atmosféry Země. Přísný a očistný pohled Urielův to však nenechá v klidu. V mírnější podobě se jím vyvolaná očista děje v letních bouřích, vichřicích a krupobitích. Ono těžké dusno před bouří, které cítivají i ti méně senzitivní, vzniká "pro sířením" atmosféry výpary lidských vášní, jejichž bezuzdnost kulminuje v létě. Všechna naše sobecká pudovost i bující samolibost, vznětlivost i lenivá rozbředlost se kdesi v mentální atmosféře shlukují, táhnou volně prostorem a otravují ho asi jako smogové výpary nad městem nebo jaderné záření nad porušenou atomovou elektrárnou. Při určité kumulaci a jedovatosti přicházejí ke slovu urielské mocnosti a promývají vzduch bouřemi. Blesky toto zlo rozrážejí a spalují. Uriel tak odnímá zemské astrální sféře přebytečné sirné výpary lidských nečistot. Jinak by se ono "dusno před bouří" tak koncentrovalo, že by lidstvo zahubilo. Ono vybití elektřiny, které odstraňuje přesíření, je přírodní vzdušnou očistou a uvolňuje božské síly života, nutné pro přírodní kosmické dění. Letní očistné akce omezují všeobecné zemské katastrofy. Na co z lidských nedobrot nestačí urielské bouře, to způsobuje těžší katastrofy na zemském povrchu - hurikány, zemětřesení, záplavy, sucha atd.

2. Zasněncenci spatřují přímou souvislost mezi jiskřením lásky, krásy a dobra, a povahou krystalů a drahokamů pod zemským povrchem. Má to svou logiku: máme-li i běžný roztok obyčejné soli, musíme odpařit vodu a teprve pak vzniknou lesklé krystaly. Je to týž princip: i vše zbytečné a nečisté musíme odpařit, aby se naše já zaskvělo jako vzácný krystal či drahokam. Krystal vznikl nejprve roztavením a pak přesným zpevněním podle dokonalých zákonitostí a struktur. Proto je předobrazem duchovního člověka, rozvolnivšího a odpařivšího vše neukázněné, kalné a chaotické.

Ten pak již nezanechává žádný mentální odpad a září rozhodností a pevností činu. Orientují-li zasvěcenci v čase léta svůj duchovní pohled do zemských hlubin, otevírají se jim tajemství zduchovnění Země. Lidé totiž vpisují i do Země svoji kvalitu. Krása, láska a dobro, které lidmi kdy prošly, ovlivnily blahodárně nejen jejich osudy, ale pomohly pod zemským povrchem při vytváření krystalů, drahokamů či polodrahokamů. Ty jsou symboly duchovní pevné vykrystalizované vůle ke správnému činu. I když se tyto kameny začaly vyvíjet před dávnými věky, člověk brzdí nebo urychluje produchovňování zemského tělesa. Spolu s krystalizací lidských povah tak krystalizují i zemské útroby. Každá krystalizace naší povahy, uvědomění a odstranění jejích vad a zbytečností, nečistot a chaosu, se zrcadlí v zemské hlubině a v nových zrodech krystalů. Podle R. Steinera jsou drahé kameny smyslovým orgánem vyšších duchovních bytostí, jímž mohou nahlížet do našich duší. Ctnosti charakterů vyvolávají stříbrné záření krystalů, protože jsou tvůrčím silami v éterné substanci, která protkává naše tělo, jež je však i součástí těla zemského. Vše je jednotou. Krystaly odpovídají duchovním silám či vlastnostem, jež působí z kosmu i skrze člověka až do zemského nitra a odtud září zpětně na lidstvo i do kosmických prostorů. Odtud ona léčivá síla krystalů: každý povzbuzuje tu vlastnost, jejíž koncentrací se vyvinul. Avšak: bez naší spoluúčasti nám žádný krystal nepomůže. Už Goethe řekl: K čemu je dobrý kámen mudrců, chybí-li k němu mudrc?

3. Proudí z kosmu, kterými jsou květiny napájeny, mohou působit i na člověka. Každá květina má ve své povaze příbuznost s něčím krásným pro naše nitro. Vždyť rostliny a lidé se utvářeli pod vlivem sedmi základních planet, rostliny jsou jimi však signovány silněji. Podívejme se, jak zasvěcenci vidí kupříkladu typickou letní květinu, pelargonii. I když je v našich oknech běžná, není obyčejná, protože žádná květina není obyčejná. Pelargonii můžeme nazvat květy radosti a rodinného štěstí. Jsou to zpívající duše, které tiše, skromně a oddaně oslavují svého Tvůrce. Něžná duše pelargonie se vidoucím zjevuje jako rozkošná andělská hlavička smavého pohledu, věčně zpívajících úst, z nichž se linou perlící se tóny jasných skřívánčích trilků. Její oči jsou usměvavé s hladícími pohledy, laskavými všem, na čem spočinou. Touží přinést všude, kam vnášíme její květy, požehnání, radost, mír a útěchu. Její hořící květy volají k úsměvu a prosí, aby duše člověka přijala radostné poselství o tvůrčí plamenné síle lásky. Duše pelargonie se stará o ty, kteří o ni pečují. Jsou to květy rodinného štěstí, pořádku a mravnosti. Asi proto jimi tak rádi zdobíme naše okna, která dávají tušit radostnou a čistou domácnost.

4. Za letních nocí dostávají rostliny jak vnější rosou k oživení a osvěžení, tak je v nich řízen pohyb mízních tekutin uvnitř. Tak jako se člověk v noci za hlubokého spánku omývá a očišťuje pobytem v nadmyslových říších, působí v noci na těla rostlin prostřednictvím světla hvězd a luny jejich skupinové duše. Omývají je rosou nebes, výrony kosmického působení hvězd ve vodní substanci. Tajemné noční tkaní mezi květinami a hvězdami vytušili i někteří básníci, ba i báby kořenářky. V daleké budoucnosti bude i člověk vsávat tuto "rosu nebes" a omývat se jí. Letní noci mají zvláštní kouzlo. Když při nich spí lůno Země a uvolněný duch se vznáší do výšin, nebesa jako by "plakala" radostí nad tím, co Země přes den vsála ze síly Slunce a jak tím prozářila své atomy. Stav mezi zemí a nebem za letních nocí obsahoval tichou náladu bohů, kteří po plodném slunečném dnu v žehnání slzí láskou. Porovnejme si v tichu nitra letní denní a letní noční náladu v přírodě, a co nalezneme, je právě toto. Ono posvátné výmluvné ticho teplé letní noci jako by reagovalo na to, že všechny zemské atomy, které se zduchovnilly procesem růstu a

zrání a pak se vrátily Zemi v rostlinném prachu a popelu, vyzářily do duchovního obalu Země zpracované a zduchovnělé zemské substance. Je to duchovně-přírodní příprava na produchovnění zemského tělesa, které má jednou postoupit na vyšší oktávu éterického bytí.

5. O Slunci jsme se učili ledacos: kolik je tam stupňů, jaký má průměr... O představě Slunce, jakou má současný zmaterializovaný člověk, uvažoval dr. Jan Dostal: Pro nás je Slunce rozžhavená plynová koule, v jejímž nitru probíhají termonukleární reakce a jež svou přitažlivostí udržuje kolem sebe ostatní planety. Nejde vůbec o to, do jaké míry je tato teoretická představa "správná", nýbrž o to, že téměř znemožňuje přirozený vztah člověka ke Slunci. Člověk by především měl vnímat, jak Slunce v každé vteřině zaplavuje Zemi svou září, to je jaksi ustavičně obdarovává svou vlastní světelnou substancí, sebou samým, a že jenom díky tomuto ustavičnému obdarovávání člověk vidí, co je kolem něho, a všechny organismy na Zemi mohou žít. Tedy Slunce jako zářící praobraz kosmického sebeobětování, jako připomínka, že jenom z oběti vzniká všechno, co kde vzniká. To je představa Slunce jako "živé" bytosti, představa, jaká žila v různých variantách u všech významných starých národů.

Právě proto, že materialistické představy vzaly modernímu člověku někdejší samozřejmý vztah ke Slunci, mívá dojem, že to je jakési "zmaterializování" představy o Bohu, spojuje-li ho někdo - jako třeba svatý František - s představou Slunce. Podobně se dnes mnoho lidí nemůže smířit s tím, že Rudolf Steiner spojuje Logos, to je Krista, s existencí Slunce. A přece za to v podstatě může jen ta znevažující představa "plynové koule", která potlačuje naivně-přirozený zážitek úctyhodnosti Slunce, dárce života, přirozený dojem, z něhož vyplývá, že na kosmickém tělese tohoto druhu, jako je Slunce, by patrně musely žít bytosti nejenom fyzicky jiné než my lidé - s tělem utkaným ze světla -, ale i nekonečně zralejší, morálnější: bez egoismu, oddané blaženosti stálého sebeobětování. Zkusíme-li se trochu sžít s takovými představami, nemusela by nám už být cizí ani myšlenka, že v Kristu je možné spatřovat nejvyšší souhrn života všech těchto bytostí. A také představa, že souhrn celé této sebeobětující síly se spojil s Ježíšem jakožto s nejzralejším z lidí.

6. Vrcholí doba dovolených, které prožíváme stále více v kumulaci s ostatními dovolenkáři. Koncentrace lidí na metr čtvereční v rekreačních střediscích i u vod slaných i sladkých je vysoká. Jistě, jinak to dnes mnohdy ani nejde. Možná o to ani neusilujeme. Rabindranáth Thákur (mimořádně - i jeho křestní jméno - Rabi - značí slunce) kdesi popsal, jaké uvědomění přinášelo hrdinovi jeho knihy každoroční uchýlení se na dva či tři týdny do ústraní přírody k obnově niterné čistoty: - Čím více občas žiji o samotě na řece nebo ve volné přírodě, tím jasněji chápu, že nemůže být nic krásnějšího a většího než prosté a přirozené vykonávání obvyklých povinností denního života. Od trávy na zemi k hvězdám na obloze, vše koná právě totéž a v přírodě je proto tak hluboký mír a vše přesahující krása, že nic neusiluje o překročení svých mezí. ... A vskutku, to málo krásy a klidu, jež možno nalézt v lidské společnosti, pochází z denního konání drobných povinností, nikoli z velkých činů a krásných řečí. Snad proto, že celek našeho života není živě přítomen v každém okamžiku, může nás nějaká klamná naděje lákat, může nás svádět nějaká skvělá vidina budoucnosti; to je však neskutečné.